

MAANTEEAMET

Konesko Autotarvik OÜ
info@koneskoauto.ee

Meie 09.07.2020 nr 18-13/20-0185/882-1

Ettekirjutus

RESOLUTSIOON:

Korraldusseaduse (KorS) § 28 lg 1, toote nõuetele vastavuse seadus (TNVS) § 50 lg 1 lg 81, § 54 lg 1, § 56 lg 2 p 4 ja § 58 alusel teeb Maanteeamet Konesko Autotarvik OÜ-le (registrikood: 10524098) ettekirjutuse:

1. Lõpetada tüübikinnitamata Konesko Autotarvik OÜ esikaitstesüsteemide turule laskmine sh korrastada ettevõtte kodulehel olev info.
2. Ettekirjutuse täitmise tähtaeg: 24.07.2020

SUNNIRAHA HOIATUS:

Ettekirjutuse täitmata jätmise korral määrab Maanteeamet TNVS § 58 lg 5 alusel **sunniraha 3000 eurot**.

Sunniraha võib määrata korduvalt, kuni ettekirjutus on täidetud. Kui isik ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud kulud.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Ettekirjutuse peale on 30 päeva jooksul võimalik esitada vaie Maanteeametisse haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebus Tallinna Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

1. Asjaolud ja õiguslikud põhjendused

- 1.1 14.02.2020 esitati Maanteeametile vihje selle kohta, et Konesko Autotarvik OÜ toodab ja müüb sõidukitele paigaldatavaid esikaitstesüsteeme, millel puudub sertifitseerimist tõendav vastavusmargis (EÜ-tüübikinnitusmärk).
- 1.2 21.02.2020 teavitas Maanteeamet Konesko Autotarvik OÜ riikliku järelevalve alustamisest ning küsis selgitusi, milliseid esikaitstesüsteeme Konesko Autotarvik OÜ oma klientidele pakub, kas ainult erilahendusi või valmistoodangut. Samuti paluti esitada Konesko Autotarvik OÜ poolt pakutavate esikaitstesüsteemide kohta käiv dokumentatsioon, mille hulgas peab kindlasti olema esikaitstesüsteemi vastavusdeklaratsioon (tüübikinnitustunnistus).
- 1.3 24.03.2020 kirjutas selgitab Konesko Autotarvik OÜ, et nende ettevõttes valmistatud

esikaitsesüsteemid ei oma tüübikinnitust. Valmistatakse neid juba aastaid Rootsi müümiseks, kus ei ole sellist seadust, et toode peab omama EÜ tüübikinnitust. Nende toodete edasimüüja Rootsis on sellega kursis ja probleeme ei ole esinenud. Eestis ei paku nad juba pikemat aega mingisuguseid esikaitsesüsteeme. Kodulehel on need küll väljas ja kliendid on aegajalt neid ka küsinud, aga teavitame neid, et need tooted ei ole meie riigis legaalsed ja paigaldamine on kliendi omal vastutusel.

- 1.4** 12.03.2020 kirjas nr 18-13/20-0185/326-1 pöördus Maanteeamet küsimusega esikaitsesüsteemide osas Rootsi Transpordi Agentuuri (Swedish Transport Agency) poole, millele Rootsi vastas 22.06.20 kirjaga nr 18-13/20-0185/326-2. Rootsi Transpordi Agentuur tõi oma vastuses välja, et esikaitsesüsteemid peavad ka nende riigis olema tüübikinnitatud, kuid samas on neil tõesti siseriiklik erand toodetele, mida nemad loevad tulede hoidmise või kaitsmise seadeteks (devices which purpose is to serve as mounting or protection of lighting devices). Eestis sellist erandit ei ole.
- 1.5** 26.03.2020 kirjas nr 18-13/20-0185/216-4 selgitas Maanteeamet enda poolseid seisukohti seoses esikaitsesüsteemidele ning nende turul kättesaadavaks tegemise nõuetele ja andis Konesko Autotarvik OÜ-le teada, et Maanteeameti järgmine samm on ettekirjutuse tegemine ning andis võimaluse selgituste andmiseks ja vastuväidete esitamiseks.
- 1.6** 08.04.2020 kirjaga nr 18-13/20-0185/216-5 väitis Konesko Autotarvik OÜ, et on lõpetanud esikaitsesüsteemide müügi.
- 1.7** 26.05.2020 selgitas Maanteeamet, et sooviksime menetlust lõpetada, kuid Konesko Autotarvik OÜ kodulehel: <http://www.koneskoauto.ee/et/tooted/auto/kaitserauad>, oleva info põhjal on klientidel ikkagi võimalik esikaitsesüsteeme soetada.
- 1.8** 03.06.2020 kirjaga nr 18-13/20-0185/216-8 selgitas Konesko Autotarvik OÜ, et ostab kodulehe haldusteenust sisse ning on haldajaga saanud kokkuleppele, et võtab esikaitsesüsteemide info ja reklaami maha juuni kuu jooksul.
- 1.9** 08.07.2020 seisuga on esikaitsesüsteeme puudutav info kodulehel kättesaadav samas formaadis, kui järelevahtemenetluse alustamise kuupäeval.
- 1.10** TNVS § 5 lg 1 sätestab, et toodet, mis ei ole ohutu, ei või turule lasta ega kasutusele võtta. TNVS § 5 lg 6 kohaselt tootele esitatavad nõuded võivad tuleneda ka Euroopa Liidu otsekohaldavast õigusaktist.
- 1.11** TNVS § 14 lg 1 kohaselt tagab tootja turule laskmisel, et see on projekteeritud ja toodetud kooskõlas asjaomases õigusaktis sätestatud nõuetega.
- 1.12** Vastavalt liiklusseadus § 73 lg 1 peavad liikluses kasutatav mootorsõiduk ja selle haagis ning nende varustus vastama õigusaktidega kehtestatud tehnonõuetele. Mootorsõiduk ja selle haagis peavad olema nõuetekohaselt varustatud.
- 1.13** Liiklusseadus § 73 lg 11 alusel kehtestatud Majandus- ja kommunikatsiooniministri 13.06.2011 määrus nr 42 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele“ Lisa 1 (majandus- ja taristuministri 17.10.2019 määruse nr 60 sõnastuses) „Nõuded alates 1. jaanuarist 1997. a liiklusregistrisse kantud või kantavale sõidukile, välja arvatud 30-aastased ja vanemad sõidukid“ kohaselt sõiduki tehnonõuded ja varustus peavad vastama järgmistele nõuetele: Kood 625. Esikaitsesüsteem Nõuded: 1) M1 ja N1 kategooria sõidukitele on lubatud paigaldada ainult määruse EÜ (nr) 78/2009 nõuetele vastavat ja e-sertifitseeritud täiendavat esikaitsesüsteemi.
- 1.14** Majandus- ja kommunikatsiooniministri 13.06.2020 määrus nr 42 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele“ § 3 selgitab, et esikaitsesüsteem on eraldiseisev konstruktsioon või konstruktsioonid, nagu „kängururauad“ või täiendav kaitseraud, mis on ette nähtud originaalvarustusse kuuluvast kaitserauast üles- ja/või allapoole jääva sõiduki välispinna kaitseks kahjustuste eest mingi objektiga kokkupõrke korral.
- 1.15** Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 78/2009, kehtestab nõuded mootorsõidukite ja esikaitsesüsteemide ehitusele ja töötamisele, et vähendada sõidukite esiosalt löögi saanud jalakäijate ja teiste haavatavamate liiklejate vigastuste arvu ja raskust

ning vältida selliseid kokkupõrkeid. Artikkel 3 kohaselt on „esikaitstesüsteem“ eraldiseisev konstruktsioon või konstruktsioonid nagu kangururauad või täiendav kaitseraud, mis on lisaks originaalvarustusse kuuluvale kaitseraualle ette nähtud sõiduki välispinna kaitsmiseks mingi objektiga kokkupõrke korral, välja arvatud üksnes laternate kaitseks ette nähtud konstruktsioonid, mille mass on alla 0,5 kg.

- 1.16** (EÜ) nr 78/2009 sätestab nõuded, millele peavad vastama esikaitstesüsteemid. Nõuetele vastavuse korral on lubatud esikaitstesüsteeme eraldi seadmestikuna turustada. Määruse (EÜ) nr 78/2009 nõuetele vastavust kinnitab EÜ tüübikinnitusmärk, mis kantakse esikaitstesüsteemile.
- 1.17** Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/46/EÜ, millega kehtestatakse raamistik mootorsõidukite ja nende haagiste ning selliste sõidukite jaoks mõeldud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike kinnituse kohta, artikkel 3 annab selgitused mõistetele: tüübikinnitustunnistus on dokument, millega tüübikinnitusasutus tõendab ametlikult sõiduki, süsteemi, osa või eraldiseadmestiku tüübi kinnitamist. Tüübikinnitus on menetlus, millega tõendatakse, et sõiduki, süsteemi, osa või eraldi seadmestiku tüüp vastab asjakohasele haldusnormile ja tehnilistele nõuetele.
- 1.18** TNVS § 56 lg 2 p 4 lubab turujärelevalveasutusel keelata ohtliku toote turule laskmine ja rakendada meetmeid, mis tagavad sellise keelu täitmise. TNVS § 6 sätestab reeglid toote ohutuse eeldamisele ja hindamisele. Konesko Autotarvik OÜ kodulehel reklaamitavad tooted ei vasta TNVS § 6 lg 1 ja 2 toodud tingimustele mille osas tuleb eeldada selle ohutust, seega tuleb toodete ohutust hinnata TNVS § 6 lg 3 toodud aluste põhjal. Maanteeamet turujärelevalveasutusena on võtnud seisukoha, et kui Euroopa või siseriiklikul tasandil on kehtestatud selged reeglid protseduuridele ja katsetele, mis tuleb läbida, et tõestada toote ohutust ning vastavust seatud nõuetele, siis nende mitteläbimisel või järgimisel tuleb lugeda toode ohtlikuks. Toode tuleb lugeda ohtlikuks olenemata sellest, kas sellega on ka realselt õnnetustesse satunud või mitte. Esikaitstesüsteemide ohutuse hindamise teostatavad katsed on kirjas määruse (EÜ) nr 78/2009 lisas nr 1. Maanteeametil ja tootjatel puudub pädevus tootele peale vaadates hinnata, kas toode läbiks määruse (EÜ) nr 78/2009 lisas nr 1 toodud katsed. Selleks peabki tootja, enne toote turul kättesaadavaks tegemist, laskma antud katsed läbi viia pädevatel katselaboritel, kes on omandanud pädevuse katseid läbi viia ja hinnata toote ohutust. Selle protsessi mitte läbimise puhul ei ole toote ohutuse selgitamisel otstarbekas kulutada avaliku ressursi, et leida, kas toode on ohtlik või ohutu, vaid tuleb eeldada selle nõuetele mitte vastavust ehk toode tuleb lugeda ohtlikuks. Seda eriti olukorras, kus toode võib suurendada niigi liikluses suurema ohu allikaks loetava sõiduki ohtlikkust, liikluses kõige vähem kaitstud osaleja (nt jalakäija) suhtes. Jalakäijatele tekitatud tervisekahju või elukaotus oleksid korvamatud. Ohuriski ei saa jätta tarbijate kanda.
- 1.19** TNVS § 4 sätestab antud seaduses kasutatavate mõistete tähendused. TNVS § 4 lg 1 p 10 sätestab turule laskmise mõistena - toote esmakordne kättesaadavaks tegemine Euroopa Liidu turul. TNVS § 4 lg 1 p 11 sätestab turule kättesaadavaks tegemise mõistena - toote tasu eest või tasuta pakkumine Euroopa Liidu turul majandustegevuse käigus kas levitamiseks, tarbimiseks või kasutamiseks. Toote välja oma kodulehel <http://www.koneskoauto.ee/et/tooted/auto/kaitserauad>, reklaamlause: „Kui Sa ei leia meie kodulehelt täpselt sellist toodet, mida oma masinale soovid, siis astu meie juurest läbi ja koos leiame lahenduse. Auto järgi annab valmistada täpselt selliseid kaitseraudu, millest unistad.“ Antud lause põhjal saab eeldada, et toimub nõuetele mittevastavate toodete turule laskmine. Turust rääkides tuleb siis vastavalt seadusele mõista seda kui Euroopa Liidu turgu mitte ainult Eesti siseriikliku turgu. Maanteeamet ei saa keelata antud toodete tootmist, sest tootja võib neid toota ka kolmandatesse riikidesse, kus ei kehti Euroopa liidu nõuded (siis tuleb järgida muidugi nende riikide poolt esikaitstesüsteemide kohta sätestatud) või siis sõidukitele, millele on lubatud kasutada tüübikinnitamata esikaitstesüsteeme, kuid sellisel juhul peab see info olema koos toodetud tootega kaasas ning samuti kättesaadav

juba toodete turustamisel näiteks ettevõtte kodulehel, et tarbija oleks informeeritud toote kasutusvõimalustest ja piirangutest.

(allkirjastatud digitaalselt)
Karl Tiitson
järelevalvespetsialist
järelevalvekeskus

Karl Tiitson
55505364 Karl.Tiitson@mnt.ee